משרד החינוך | המזכירות הפדגוגית

אגף א' שפות | אגף בכיר חינוך בחברה הערבית והבדואית | אגף א' חינוך על יסודי

הפיקוח על הוראת העברית בעל יסודי בחינוך הערבי

מפגש למידה: מבחני מפמ"ר

שנת הלימודים תשפ"ז | 6.10.2026 / 13.10.2026

ד"ר האני מוסא - המפמ"ר עברית בעל-יסודי בחינוך הערבי

דברי פתיחה והנחיות חשובות

> **הודעת המפמ"ר:** חובה להיות נוכחים באופן מלא במפגש עם מצלמות ומיקרופונים פתוחים ומופעלים. נוכחותכם נרשמת רק אם אתם פותחים ומפעילים מצלמות. אנא היערכו היטב כדי להימנע מאי-נעימויות.

דרכי היבחנות בחט"ב

- תנופה לכיתות ט' (ראמ"ה) - 17.3.2027
- מבדק לכיתות ז' (ראמ"ה) - החל מ- 4.10.2026
- מבחני מפמ"ר לכל השכבות (פירוט לו"ז בהמשך)
- מבחן מפמ"ר שכבה ט' - מתוקשב (פיילוט)

ימי למידה מחוזיים

מפגשי הלמידה יתקיימו במתכונת פרונטלית (פנים אל פנים) או מקוונת (למידה מרחוק):

- **ארצי:** 6 באוקטובר 2026, 14:00 - 15:30 (סינכרוני)
- **ארצי:** 13 באוקטובר 2026, 14:30 - 16:00 (סינכרוני)
- **מחוז דרום:** 10 בנובמבר 2026 (פנים אל פנים)

הנחיות והוראות מפורטות למבחני מפמ"ר

מטרות מבחני מפמ"ר

מבחן מפמ"ר (מבחן פיקוח על מקצועות לימוד) הוא כלי הערכה שנועד לבחון את רמת השליטה של תלמידי חט"ב בשפה העברית. המטרה העיקרית היא לספק תמונה מדויקת ומהימנה על הישגי התלמידים למורים ולבתי הספר.

- **הערכת הישגים:** על בסיס תוכנית הלימודים החדשה המותאמת למסגרת ה-CEFR.
- **התאמת ההוראה:** התוצאות משמשות כמשוב מעצב לזיהוי חולשות וחוזקות ובניית תוכניות התערבות.
- **הערכה כוללת:** בניית תמונה רחבה של רמת העברית בחינוך הערבי.

מועדי המבחנים

שכבה	תאריך המבחן
שכבה ח'	1.12.2026
שכבה ט'	8.12.2026
שכבה ז'	26.1.2027

הערה חשובה! חל איסור מוחלט לקיים את המבחן במועד אחר או בשעה אחרת.
משך המבחן: שעה וחצי (09:00 עד 10:30). הארכת זמן לזכאים: עד 11:00 לכל המאוחר.

חומרי המבחן ומיקוד הלמידה

חומרי הלמידה כוללים 3 יחידות הוראה שיפורסמו בפורטל עובדי הוראה ובאתר "אצטבא". יש ללמד לעומק את היחידות, לשים דגש על אוצר מילים, ולהכין דפי עבודה בהתבסס על החומרים.

שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
• יחסי שכנות ושיתוף פעולה • מאכלים מסורתיים • משחקים ומשחוק	• רשתות חברתיות • מתניידים בחוכמה • מה הסטורי שלך?	• בעלי חיים מסקרנים • מטיילים בישראל • מותגים

מבנה ותוכן המבחנים בכל שכבות הגיל

מפתח ההערכה (סה"כ 100 נקודות):

- חלק ראשון: הבנת הנשמע (20 נקודות)
- חלק שני: הבנת הנקרא וכשירויות לשון תקשורתיות (60 נקודות)
- חלק שלישי: הבעה בכתב (20 נקודות)

חלק ראשון - הבנת הנשמע (20 נק')

מורכב מ-2 קטעי שמע (מושמעים פעמיים). רוב השאלות רב-ברירה + שאלת השלמת משפטים. מנוסח בלשון רבים זכר.

פרמטר נבדק	שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
סוגות השיח	הודעות, הנחיות, שיחות, דברי הסבר	שיחה, הודעה או פנייה רשמית (מחיי היום-יום)	הודעה ושיחה
מיומנויות	זיהוי נושא מרכזי, איתור מידע מדויק, הבחנה בין עיקר לטפל	זיהוי מטרת הדובר/הודעה, שליפת פרטים מדויקים, הסקת מסקנות	הבנה כללית ואיתור פרטים, מסר מרכזי, קשרי סיבה/מטרה, הסקת מסקנות

חלק שני - הבנת הנקרא וכשירויות לשון (60 נק')

פרמטר נבדק	שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
היקף וסוג הטקסט	כ-350 מילים (7 פסקות). טקסט היברידי: עיוני-מידעי וסיפורי (נרטיבי).	330-400 מילים (7 פסקות). טקסט מידע וטיעון (יתרונות/חסרונות).	כ-500 מילים (טקסט מרכזי + קצר, 8 פסקות). טקסט מידע/הסבר + השוואה.
מערכת הפועל	פָּעַל, נִפְעַל, הִפְעִיל (שורש, זמן וגוף)	זיהוי, הטיה ושיבוץ (פָּעַל, נִפְעַל, הִפְעִיל, פִּעֵל, הֻפְעַל)	זיהוי שורש ובניין (כולל הִתְפַּעֵל, פֻּעַל, הָפְעַל)
מילות קישור	הוספה, ניגוד, סיבה ותוצאה.	הוספה, ניגוד, סיבה, תוצאה ומטרה.	הוספה, ניגוד, סיבה, תוצאה ומטרה.
כשירויות נוספות	משמעות בהקשר, התאמת שם עצם/תואר, מאזכרים, תחביר בסיסי.	המרת פעלים לשם פועל/פעולה, כינויי גוף, המרת מספר למילים.	מילים נרדפות בהקשר, כתיבת מספרים, מאזכרים ותפקיד הנקודתיים.

חלק שלישי - הבעה בכתב (20 נק')

פרמטר נבדק	שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
סוג והיקף	כתיבה תיאורית-חווייתית (40-50 מילים, 6-8 שורות)	הבעת עמדה מנומקת / תגובה (80 מילים, 8-10 שורות)	טקסט עמדה מנומק (80+ מילים, 10-12 שורות)

קריטריונים להערכה: תוכן ומבנה (רלוונטיות, התאמה לסוגה, בהירות, לכידות, וקישוריות) | לשון (מורפולוגיה, תחביר, אוצר מילים, כתיב ופיסוק).

היערכות, ניהול חדר המבחן והשגחה

- **הושבה וציוד:** הושבה סדורה עד 09:00. איסור מוחלט על טלפונים, מילונים וחומרי עזר. כתיבה בעט כחול/שחור בלבד.
- **שאלוני המבחן:** יפורסמו בבוקר המבחן (08:00) באתר "אצטבא" ויישלחו לדוא"ל של מנהל/ת בית הספר.
- **הבנת הנשמע (תקינות טכנית):** יש לוודא תקינות מחשב, רמקולים וקובץ הקלטה. קובץ השמע יושמע פעמיים בלבד. הקראה חלופית תבוצע ע"י מורה לעברית רק אם אין אמצעי טכנולוגי.
- **פיקוח והשגחה:** 2 משגיחים (שאינם מורים לעברית) בכל כיתה. חל איסור להסביר שאלות.
- **התאמות:** הארכת זמן (חצי שעה), הקראת שאלון (לזכאים ע"י מורה לעברית), הגדלת שאלון (A3). תלמידי חינוך מיוחד מדווחים בנפרד.

הערכה לאחר המבחן

המורים יבצעו את בדיקת המבחנים תוך שבועיים. הנתונים יוזנו לטופס אקסל ייעודי מאתר "אצטבא". הציונים ישמשו להערכה מסכמת (חלקית או מלאה) ולמשוב מעצב לבניית תוכניות התערבות עתידיות.

כלים, אסטרטגיות וטיפים למורים

- הוראת אוצר מילים אקטיבית: עבודה עם שורשים, משפחות מילים, כרטיסיות וקשרי שיח.
- פיגום חשיבה: שימוש בשאלות רב-שלביות ותרגול הדרגתי.
- שלבו תרגילי האזנה קצרים כחלק מהשגרה בכיתה (ניתן ליצור בעזרת כלי בינה מלאכותית - AI).
- שימוש במבחני דמה: בקרוב יפורסמו מבחני דמה מתוקשבים לתרגול לקראת ההיבחנות.

צוות ההדרכה ויצירת קשר

בכל מקרה של תקלה או שאלה, ניתן לפנות למטה המבחן:

- ד"ר האני מוסא (מפמ"ר): 050-6282450 | hanimu@education.gov.il
- גב' נאדרה ח'טיב (מדריכה ארצית): 054-9776530
- ד"ר עביר ח'לאילה (מדריכה ארצית): 050-2127676

הציון הסופי הוא רק תמונת מצב רגעית. ההצלחה האמיתית היא הדרך – מסע עיקש שהמורה מנווט במקצועיות... זוהי עבודת האומן של החינוך. בהצלחה!